

CONDEREFF

ZPRAVODAJ

POLITIKA ŘÍZENÍ STAVEBNÍHO A DEMOLIČNÍHO
ODPADU PRO ZVÝŠENÍ EFEKTIVITY ZDROJŮ

DRUHÉ VYDÁNÍ | KVĚTEN 2019

OBSAH

CONDEREFF ve zkratce, strana 2

Přehled aktivit projektu, strana 3

CONDEREFF události, strana 4

Prohlášení regionu Lazio, strana 5

Rozhovor s V. L. Mateu, strana 6

CONDEREFF partnerství, strana 8

Vážení čtenáři,

Vítejte ve druhém ročníku zpravodaje projektu CONDEREFF!

CONDEREFF je evropský projekt financovaný z programu INTERREG Europe, jehož cílem je sdílet a šířit osvědčené postupy v oblasti nakládání s odpady, redukce a recyklace s cílem stimulovat a podporovat implementaci na území partnerů.

Na následujících stránkách naleznete zajímavé materiály popisující celkový kontext a cíle projektu a informace o nejnovějším vývoji, událostech a připravovaných událostech.

Přihlaste se k odběru zpravodaje na adrese: <https://www.interregeurope.eu/condereff/>

O projektu a klíčových výsledcích Vás budeme informovat prostřednictvím webových stránek projektu, tematických akcí a informačních bulletinů.

Projektový tým CONDEREFF

CONDEREFF ve zkratce

Toky odpadů a výroby představují **20–30% všech odpadů vznikajících v Evropě** a dosahují až dvou třetin celkového odpadu, který vzniká v některých zemích. Míry opětovného použití se v jednotlivých zemích EU liší (10-90%). Rámcová směrnice o odpadech (2008) a Strategie Construction 2020 stanovily **70% míru recyklace, a opětovného použití SDO do roku 2020** a Balíček pro oběhové hospodářství (Circular Economy Package) se rovněž zaměřuje na SDO.

CONDEREFF si klade za cíl **posílit regionální kapacity pro zvyšování míry recyklace a opětovného využití SDO** v regionech účastnících se projektu. Projekt sdružuje 8 partnerů z 5 zemí EU, kteří během 5 let programu spolupracují na analýze kontextu SDO v regionech, pochopení soutěže a získání jasného přehledu o výhodách a nevýhodách, které hrají klíčovou roli při hledání řešení.

Aby bylo možné poradit si s výzvami, **je třeba přehodnotit způsob, jakým jsou produkty, materiály a zdroje navrhovány, vyráběny, používány a likvidovány.** Výzvy jsou mnohé: organizační, technické, logistické, kulturní, ekonomické a vyžadují investice do výzkumu a vývoje, nových technik a podpory celkového rozvoje hodnotového řetězce.

Z hlediska plánování je projekt rozdělen **do dvou hlavních fází.** První z nich, která byla zahájena v červnu 2018, se zaměřuje na studie a analýzy, analýzy politického rámce, tržního potenciálu pro SDO, mapování provázanosti, nástrojů a zdrojů pro monitorování, sledování řízení SDO. První fáze bude završena návrhem akčního plánu. Druhá fáze, která započne v červnu 2021, bude zaměřena na implementaci akčních plánů a testování v regionech.

Přehled aktivit projektu

A1.1 Srovnávací analýzy regulačních rámců pro management S&D odpadů a jejich hodnocení v porovnání s protokolem EU

Metodologie zaslána
22/03/2019

Sběr dat od
01/04/2019 do
10/05/2019

Analýza návrh
finálního reportu
od 10/05/2019
do 31/05/2019

A1.2 Průzkum ekonomického potenciálu S&D odpadů a z něj vycházející oblasti priorit na jednotlivých regionálních trzích, zabývajících se jejich dalším využitím a recyklací

Metodologie zaslána
01/04/2019

Sběr dat od
01/04/2019 do
10/05/2019

A1.3 Analýza dostupné a požadované kapacity pro recyklaci S&D odpadů na území projektu

Metodologie zaslána
22/10/2018

Sběr dat od
22/10/2018 do
14/12/2018

Analýza návrh
finálního reportu
od 14/12/2018
do 08/04/2019

Revize a vydání
finálního reportu
01/05/2019

A1.4 Zmapování obecného povědomí, jak u zúčastněných stran tak u široké veřejnosti, a jejich vnímání a ochoty využívat potenciál a hodnotu recyklace a dalšího využití S&D odpadů

Metodologie zaslána
01/04/2019

Sběr dat od
01/04/2019 do
31/05/2019

Časová osa různých činností aktivit A: Výměna zkušeností (aktuálně ke 31. května)

Aktivita A1.3 zblízka

Tato studie analyzuje: a) stávající struktury a rámce, které podporují recyklační kapacitu SDO, a b) budoucí požadavky, které by mohly vzniknout pro recyklační kapacitu SDO na území partnerů. Byly zváženy statistické údaje, akademické publikace a články, zprávy SDO a právní texty. Výsledky ukázaly, že:

- Dosažení nulové spotřeby a vysoká kvalita recyklace SDO čelí výzvám klasifikace a vykazování údajů, zejména určení objemu odpadů podle kategorií ve smyslu kódů EU. Je nezbytné sdílet stejnou kategorizaci mezi zeměmi a zavést harmonizované systémy pro sledování toků SDO z generace na konečné využití.
- Kapacita recyklace SDO se v jednotlivých zemích liší. Například současná kapacita ve Valencii je daleko pod potřebou, zatímco region Lazio a provincie Štýrsko se zdají mají přebytek recyklační kapacity.

- Hlavními požadavky, které povedou ke změně množství a složení SDO v následujících letech (2018–2025), jsou nárůst demoličního zatížení způsobeného stárnutím budov, spolu se zvýšením stavebních činností a daní za skládky zemního plynu. Pokud jde o poptávku po recyklovaných materiálech, **celkovým trendem je mírný nárůst materiálu sekundárního použití.**
- Všechny země přijaly rámcovou politiku odpadového hospodářství, skládek a sekundárních surovin na národní nebo místní úrovni. Poté, co byly plány definovány, je třeba se nyní zaměřit na implementaci, nástroje, sítě a komunikační kanály, aby mohly být plány realizovány.

Závěrem lze říci, že vyjasnění si pravidel ve spojení s potřebou sledovat SDO v celém recyklačním řetězci je mezi zeměmi a regiony nezbytné. Nicméně sektor SDO čelí další výzvě, a to být v souladu také s rámcovou směrnicí EU o odpadech z roku 2008. Očekává se, že poptávka po recyklovaných materiálech C&D se do roku 2025 mírně zvýší, ale viditelnost poptávky zůstává celkově nízká.

CONDEREFF Události

Setkání partnerů projektu v Římě

Druhé setkání partner projektu se konalo v Římě dne 16. ledna 2019 v kanceláři ENEA. Partneri se sešli, aby diskutovali o:

- Přehled projektu, manažerské aktivity a provozní plánování, jako jsou další workshopy: jeden se konal ve Valencii na začátku dubna a druhý bude v Římě na začátku června (datum bude potvrzeno). Byl vytvořen prostor pro diskusi, kde každý partner stručně vyjádřil svou situaci v projektu (plnění aktivit, rizika, obtíže atd.).
- Aktualizace A aktivit (Výměna zkušeností). Každý partner v rámci činnosti poskytl přehled o pokroku a očekávaném příspěvku od ostatních partnerů k dosažení projektových studií. Bylo zjištěno především riziko zasílání příliš mnoho dotazníků cílovým skupinám pro sběr dat a zpětné vazby pro aktivity A. Byla projednána potřeba zjednodušení a sloučení dotazníků.
- V odpoledních hodinách byla věnována pozornost komunikačním aktivitám v průběhu 1. semestru, očekáváním pro 2. semestr a očekávanému příspěvku od partnerů. Byl představen nástroj, který bude sloužit pro sběr dat pro komunikační aktivity od partnerů, poté byla diskutována problematika rozšíření počtu spojení a followerů na sociálních sítích.

Agenzia nazionale per le nuove tecnologie,
l'energia e lo sviluppo economico sostenibile

Setkání partnerů projektu 16.1.2019 v kancelářích společnosti ENEA

První mezinárodní workshop ve Valencii

První mezinárodní workshop se konal ve dnech 2. a 3. dubna na Polytechnické univerzitě ve Valencii. Pro projektové partnery to byla skvělá příležitost setkat se a diskutovat s místními zainteresovanými stranami o aktuálním stavu předběžného demoličního auditu a technologických postupech. Uskutečnily se prezentace a výměny zkušeností, které se zabývaly regulačními aspekty, zárukou týkající se materiálů druhotného použití, nabídkovými řízeními a technikami, nástroji a dovednostmi souvisejícími s auditem, charakterizací materiálů, jakož i logistickými aspekty a systémem sledovatelnosti. Díky tomuto workshopu se lidé také dozvěděli o zásadním významu kulturních faktorů a faktorů chování při zvažování zdrojů a odpadů na národní a místní úrovni.

Diskuze mezi partnery a lokálními zúčastněnými stranami první den workshopu

Klíčové poznatky z workshopu

- Nakládání s odpady a recyklace by měly být považovány za místní záležitost, která se má řídit z místa, kde odpad vzniká. Za prvé kvůli dopravním nákladům, za druhé kvůli dopadu na životní prostředí v důsledku přepravy materiálů, a za třetí proto, že poměry recyklace a opětovného použití se v jednotlivých teritoriích liší: materiály a komponenty budov se liší, stejně jako třídírny a zařízení.
- Před-demoliční audit je dlouhým procesem, který trvá několik měsíců. Vyžaduje se důkladná znalost stavby a všechny demoliční projekty se od sebe liší. Odhady před demolicí, inventarizací a vzorkováním jsou nezbytné pro určení potenciálu a nalezení řešení pro recyklaci.
- Cíle musí být jasně vyjádřeny z definice potřeb, veřejné zakázky by měly být vypisovány prakticky a od firem se také očekává, že budou poskytovat plán pro nakládání s odpady, který bude diskutován během jednání s veřejnými zadavateli.
- Regulace by byla zbytečná bez důsledného plánu řízení monitoringu a zapojení kontrolních orgánů s cílem omezit ukládání odpadů. Půda, která se mění na skládku je znečištěna, a proto je nutná kontrola.
- Technické dokumenty ke sledování odpadů je třeba doladit. Existuje globální nedostatek spolehlivých údajů, které jsou potřebné pro odhad hustoty materiálů a obohacení databází.
- Agregovaná poptávka po materiálech z druhé ruky zůstává nízká, a proto je třeba podporovat jejich přínosy.

- Daně a kompenzační mechanismy by měly urychlit nástup nástrojů a zařízení pro využití (poloautomatické a mobilní zařízení pro třídění a úpravu).
- Každý účastník má v tomto procesu odpovědnost. Manažeři, odhadující objemy SDO, sestavují plán nakládání s odpady, sledují odpady po každém kroku od auditu a selektivní dekonstrukci až do konečného využití. Technici, kteří jsou si dobře vědomi materiálů a jejich potenciálu, musí zapojit a spolupracovat se všemi aktéry. Zúčastněné strany a pracovníci musí být vyškoleni o metodách třídění.

Návštěva třídírny o rozloze 2 miliony m²

Prohlášení regionu Lazio

Předmět projektu CONDEREFF zahrnuje různé aspekty, jako je životní prostředí, ekonomika a inovace. Z tohoto důvodu se náš tým skládá z pracovníků z různých oblastí (ekonomický rozvoj, životní prostředí, infrastruktura a evropský úřad). Pro některé z nás je to první pracovní zkušenost s realizací projektů evropské územní spolupráce, ale mohou vás ujistit, že nadšení a touha jsou silné. Náš tým se skládá z: Francesco Mazzotta (koordinátor a projektový manažer), Alessandro Drago (asistent projektového manažera), Emanuele Rotili (finanční manažer), Moreno Tuccini (technický expert), Gaetanoi Mandarino (komunikační manažer), Gabriella Trugelli (asistent finančního manažera), a Stefania Michetti (asistent komunikačního manažera).

Jsme si vědomi zpoždění, se kterými jsme zahájili činnosti v rámci regionu Lazio, a usilovně pracujeme na vykompenzování ztraceného času, zejména s ohledem na nadcházející schůzky, které se budou konat právě zde v regionu. Zaměstnanci jsou mladí, dynamičtí a motivovaní, ale složitost administrativních postupů na regionální úrovni a obecně v Itálii, představuje překážku rychlosti činností, které mají být prováděny, ale jsme si jisti vysokým výkonem těchto úkolů. Metodika práce týkající se projektových činností je nepochybně nejdůležitějším rysem týmu a zejména pro ty, kteří mají své první zkušenosti, představuje významnou výzvu, ale duch spolupráce a podpory s vedoucím partnerem a s dalšími evropskými partnery jsou silný podnět pro nás a jistě nám pomohou dosáhnout očekávaných cílů.

Rozhovor s Vicentem Lopezem

Mateu

PhD Architekt – Oddělení stavebních technologií UPV

V ohledu úrovně implementace politických nástrojů, současných objemů SDO a míry využití, jaká je situace na místní a regionální úrovni, co je v sázce?

Ve Španělsku v současné době existují obecné nebo národní předpisy týkající se ochrany životního prostředí. Stanovují se některé zásadní otázky, jako je využívání vody, znečištění půdy nebo ovzduší, a dokonce i regulace hluku. Existují také některá speciální nařízení, která se týkají SDO, kde nejvýznamnější pocházejí z roku 2008. Zároveň některé regionální předpisy je vyvíjejí nebo upravují s nepatrnými rozdíly mezi nimi.

První zákon o odpadech ve Valencijském regionu vznikl poměrně nedávno. Byl stanoven v prosinci 2000. Další regionální nařízení se nazývalo PIRCV (Integrovaný plán odpadů). Zákon byl schválen v roce 2013. Nicméně existují další místní předpisy o vhodném použití inertního odpadu při restaurátorských, klimatizačních a výplňových pracích, nebo s obecnými stavebními účely stanovenými v roce 2004.

Tento zákon z roku 2013 bylo třeba aktualizovat, a to nejen z důvodu stáří, ale především z důvodu jeho nezbytné adaptaci k evropským směrnici a protokolům. Mimo jiné se musí přizpůsobit evropským specifikacím pro nakládání s odpady, protokol EU o nakládání s odpady, vytvořen v září 2016

V dubnu 2019 vláda Valencie schválila nový PIRCV. Existuje několik změn, strategických cílů, a některých nových politických předpisů. Nejdůležitější z nich se zaměřují na snížení objemu SDO a postupné zlepšování rychlosti obnovy. Je zde zvláštní část, která odkazuje na nová omezení použití plastů v určitých jednorázových prvcích pro běžné účely.

Pokud jde o stavební odpad, je poskytnuto nové množství (vyjádřené v rostoucím průměru) pro opětovné použití v různých kategoriích materiálu podle kódu LER nebo klasifikace.

Existují i další zásady, které jsou v dalším nařízení vyjádřeny dalším závazným způsobem a měly by být vypracovány v nové nařízení, které se bude týkat následujících otázek:

- Založit nový sektorový plán modelu řízení tak, aby všechny oblasti regionu mohly mít zařízení pro nakládání s SDO, která splňují zásady a soběstačnost.

- Stanovit podmínky pro podporu separace původu odpadu SDO a správné postupy při provádění demolic a demoličních prací.

- K získání stavebního povolení bude výrobce odpadů SDO povinen zahrnout do projektu studii o stavebním a demoličním odpadovém hospodářství a zálohu nebo jinou rovnocennou finanční záruku.

- Zvažovat odpady z drobných stavebních prací nebo opravných prací domů jako "městský odpad" podle zákonů 15/2008 a 10/2000 uvedených výše.

- K regulaci konkrétního protokolu pro nebezpečné odpady, které se mohou objevit při nakládání s SDO. Musí být doručeny autorizovanému manažerovi. Pokud jde o drobné stavební práce nebo o opravy domů, mohou být uloženy v "eko-parku", pokud je toto místo schopno přijímat a skladovat tyto výrobky.

Existují další aspekty, které nebere nový zákon v potaz, jako jsou například sazby nebo ocenění množství vyprodukovaného odpadu. Tato hodnocení jsou v současné době zpochybňována z různých důvodů, jak bylo vidět na prezentaci Heleny Granados na posledním semináři ve Valencii.

Hlavními důvody tohoto zklamání jsou následující: standardní sazby neberou v úvahu konkrétní konstruktivní technologii, běžně spojená s konkrétní lokalitou nebo stavenišťem, a různými druhy stavebních úkolů a prací (renovace, nový vývoj, údržba atd.)

Největší výzvou je vytvořit účinná opatření podporující společné politiky. V sázce je nejen nedostatek sledování a dodržování evropských či dokonce mezinárodních protokolů, ale i sankce, které mohou vzniknout, ale i další aspekty včetně:

- Zlepšení současného a budoucího životního prostředí, odstraňování skládek, zejména nekontrolovaných, zachování přírodních prostor, zlepšení využití zelených a veřejných otevřených ploch.
- Využití možností opětovného využití odpadového potenciálu, vytvořením lidských procesů více udržitelnějšími a zdravějšími, zejména ve stavebnictví, pomocí použití vhodných materiálů.

Stručně řečeno, k lepšímu řízení zdrojů, v návaznosti na cestu k oběhové ekonomice, která je připravena na budoucí technologický rozvoj, respektování životního prostředí a zlepšení životních podmínek lidí a jejich globálního a odlišného kontextu.

Jaké jsou hlavní vlivy a překážky pro zavedení plánu do praxe v oblasti komunikace a výměny s aktéry SDO, potřeba investic do zařízení a zdrojů a dovedností?

V první řadě, jsou nejdůležitějšími překážkami především složitost předpisů, nedostatek specifického vzdělání či informací a zdroje řízení v některých malých městech či vesnicích. Některé z těchto problémů lze řešit pomocí vhodné společné a kolektivní informační sítě. Domnívám se, že by měla být podporována místní samosprávou, která má v těchto záležitostech odpovědnost.

Co se ovlivnění týče, pak možnost získat nebo zavést přímé nebo nepřímé výhody související s osvědčenými postupy, jako jsou nízké daně nebo dokonce částečná subvence na různé činnosti, projekty, konkrétní úkoly atd. Podle mého názoru je zde podle mého názoru účinnější politiku týkající se povinných činností. Musíme vyrovnat obě možnosti, stejně jako některé klíčové otázky, například vklady, trh s použitým materiálem nebo produkty atd.

Pokud jde o potřebu investic, domnívám se, že veřejné investice by měly převzít iniciativu při vytváření některých specifických webových nástrojů používaných ke zlepšení předběžného hodnocení SDO, řízení a stanovení sledovatelnosti v jiných oblastech odpadů. Tyto nástroje by měly být cenově dostupné, snadno použitelné a aktualizované.

Jaké jsou potíže při zavádění postupů správy a recyklace SDO? Co získává zpětná vazba?

Tato otázka je propojena s předchozí otázkou. V současné době jsem nemohl vědět, které potíže jsou podrobné, protože nepracuji pro místní vládní agenturu nebo organizaci. Nicméně mohu odhadnout některé problémy týkající se názorů vyjádřených v semináři.

Většina řečníků uvedla, že nemají dostatek prostředků (lidské, materiální, softwarové atd.), aby zvládli každodenní činnosti související se špatnými praktikami nebo dokonce i pro ty dobré. Ve výsledku, většina z nich mohla jen následovat malé nebo důležitější. V opačném případě se vzdávají každodenního řízení a opouštějí úkol.

Získaná zpětná vazba je zničující. Zdá se, že dokumenty, které jsou zpracovány správou jsou užitečné pouze pro splnění nezbytných procesů, ale kromě toho neexistují žádné cíle nebo účely.

Jak v tomto všem dále pokračovat? Jaké jsou další kroky?

Pravděpodobně neexistuje jednoznačná cesta jednání. Jsem pevně přesvědčen, že potřebujeme dobrou kombinaci různých opatření a činností.

- a) Zlepšení systému ukazatelů, který podporuje monitorování a měření PIRCV s ohledem na SDO řízení, nový "online software" a nová webová zařízení.
- b) Podpora povědomí veřejnosti, společností a malých a středních podniků, urychlení aktivního zapojení stavebního průmyslu do plánů SDO v oblasti region Valencie.
- c) Je nutné zavést skupinu průřezových témat v oblasti vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy, které se zabývají otázkou odpadů ve výstavbě. Za nezbytné lze považovat školení nových odborníků v této oblasti.

CONDEREFF Partnerství

Německo – Institut strukturální politiky a ekonomického rozvoje

Španělsko – Polytechnická Univerzita Valencie

Rakousko – Štýrská provinční vláda – Odbor vodního hospodářství, zdrojů a udržitelnosti

Řecko – Region Thesálie

CONDEREFF
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Itálie – Agentura nových technologií, energie a udržitelné rozvojové ekonomiky

Francie – Agentura pro energii se sídlem v kraji Auvergne-Rhône Alpes

Itálie – Kraj Lazio

Česká republika – Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje

RÁDI BYSTE SE ZAPOJILI?

Odebírejte náš newsletter www.interregeurope.eu/condereff/

KONTAKT

Pro více informací kontaktujte:

Iva Kubátová | iva.kubatova@rrapk.cz

SLEDUJTE NÁS:

